

Felhasznált irodalom

- ÁKIF = *Az államalapítás korának írott forrásai*. Az előszót írta, a szövegeket válogatta, a kötetet szerkesztette Kristó Gy. SzKK 15. Szeged, 1999.
- ÁKLI I. = *Árpád-kori legendák és intelmek. Szentek a magyar középkorból. I.* Összeállította és szerk. Érszegi G. Budapest, 2001.
- ÁMTBF = *Az Árpád-kori magyar történet bizánci forrásai*. Összegyűjtötte, fordította, bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta Morvacsik Gy. Budapest, 1988.
- A tatárjárás...* = *A tatárjárás emlékezete*. Szerk. Katona T. Vál., a bev. írta Györffy Gy. Budapest, 1981.
- Bak et al. 2010 = Bak, J.M. – Rady, M. – Veszprémy, L. (eds.): *Anonymi Bele Regis Notarii Gesta Hungarorum = The deeds of the Hungarian*. Translated and annotated by J.M. Bak and M. Rady and L. Veszprémy. *Magistri Rogerii Epistola in miserabile carmen super destructione regni Hungarie per Tartaros facta = Epistle to the Sorrowful Lament upon the Destruction of the Kingdom of Hungary by the Tartars*. Translated and annotated by J.M. Bak and M. Rady. Central European Medieval Texts 5. Budapest–New York.
- Bálint 1969 = Bálint Cs.: A honfoglalás kori lovastemetkezések néhány kérdése. *MFME* 1969/1, 107–114.
- Bálint 1971 = Bálint Cs.: A honfoglalás kori lovastemetkezések. *MFME* 1971/2, 85–108.
- Bálint 1978 = Bálint Cs.: Válasz Dienes Istvánnak. *ArchÉrt* 105, 264–268.
- Bálint 1994 = Bálint Cs.: A 9. századi magyarság régészeti hagyatéka. In: *Honfoglalás és régészet*. Szerk.: Kovács L. A honfoglalásról sok szemmel I. Szerk.: Györffy Gy. Budapest, 39–46.
- Bálint 2001 = Bálint M.: Környezetrekonstrukciós kísérletek a Duna–Tisza köz déli részén. Az Árpád-kori településhálózat jellegzetességei a Dorozsma-Majsai homokhát területén. *WMMÉ* 23, 343–357.

- Balogh 2001 = Balogh L.: Mikor költözött Kötöny kun fejedeleme Magyarországra? *AH* 113, 53–61.
- Balogh–Kovács 2015 = *Régmúlt idők elbeszélése. A Kijevi Rusz első krónikája*. Ford. Ferincz I. A jegyzeteket írta: Balogh L.–Ferincz I.–Font M.–Kovács Sz.–Polgár Sz.–Zimonyi I. Szerk. Balogh L.–Kovács Sz. MÖK 30. Budapest.
- Banner 1931 = Banner J.: A bánkúti lovassír. Das Reitergrab von Bánkút. *Dolgszeg* 7, 187–204.
- Bárány 2013 = Bárány A.: Cumanian dogs from Csengele (SE Hungary). *Archeometriai Műhely* 10/4, 283–298.
- Bartosiewicz–Nyerges 2006 = Bartosiewicz L.–Nyerges É. Á.: Szentkirály állattartása a középkori régészeti állattani adatok tükrében. *Studia Caroliensia (Testis temporum, vita memoriae. Ünnepi tanulmányok Pálóczi Horváth András 65. születésnapjára)* 3–4, 331–352.
- Bartucz 1923 = Bartucz L.: Egy régi kuntelep embertani feltárása. (A Karcag–Ködszállási ásatások). *Antropológiai Füzetek* 4–6, 81–86.
- Bartucz 1938 = Bartucz L.: A magyar ember. A magyarság antropológiája. In: *Magyar föld. Magyar faj*. Szerk.: Prinz Gy.–Cholnoky J.–Teleki P.–Bartucz L. IV. kötet. 7–495.
- Baski 2007 = Baski I.: *Csagircsa. Török és magyar névtani tanulmányok 1981–2006*. Karcag.
- Berend 2001 = Berend N.: *At the Gate of Christendom. Jews, Muslims and 'Pagans' in medieval Hungary c.1000–c.1300*. Cambridge.
- Boga–Prileszky 1964 = *Ibn Battúta zárandokútja és vándorlásai*. Vál. Boga István, ford. Boga I.–Prileszky Cs. A bev., jegyz. írta Germanus Gy. Világjárók – Klasszikus útleírások V. Budapest.
- Bollók 2004 = *Anonymus: A magyarok cselekedetei. Kézai Simon: A magyarok cselekedetei*. Ford. Veszprémy L.–Bollók J. Az utószót és a jegyzeteket Veszprémy L. írta. Budapest.
- Bóna 1964 = Bóna I.: Der Silberschatz von Darufalva. *ActaArchHung* 16, 151–169.
- Bóna 1988³ = Bóna I.: Daciától Erdőelvéig. A népvándorlás kora Erdélyben (271–896). In: *Erdély története a kezdetektől 1606-ig*. I. köt. Szerk.: Makkai L.–Mócsy A. Budapest, 107–234.
- Bökönyi 1961 = Bökönyi S.: Die Haustiere in Ungarn im Mittelalter auf Grund der Knochenfunde. In: *Viehzucht und Hirtenleben in Ostmitteleuropa. Ethnographische Studien*. Hrsg. Földes L. Budapest, 83–111.

- Bökönyi 1974 = Bökönyi, S.: *History of Domestic Mammals in Central and Eastern Europe*. Budapest.
- Brundage 1961 = Brundage, J. A. (trad. and ed.): *The Chronicle of Henry of Livonia*. Madison.
- CD IV/2 = *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*. Studio et opera G. Fejér. Tomi IV. Vol. 2. Budae, 1829.
- Chronica Hungarorum = *Chronica Hungarorum. Finita Bude A. D. 1473 in uigilia penthecostes per Andream Hess*. Hasonmás kiadás. Utószót írta: Soltész Z. Ford.: Horváth J. Budapest, 1973.
- Csallány 1959 = Csallány G.: Nagy Géza régészeti levelei Jósa András-hoz. *Nyíregyházi Jósa András Múzeum Évkönyve* 2, 51–63.
- Csánki 1897 = Csánki D.: *Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában*. III. Budapest.
- Csernus–Cs. Tóth 2013 = Csernus, S.–Cs. Tóth A. (ford. és szerk.): *Robert de Clari – Konstantinápoly hódoltatása*. A középkori francia történeti irodalom remekei 1. Budapest.
- DAI 1950 = Bíborbanszületett Konstantin: *A birodalom kormányzása*. A görög szöveget kiadta és magyarra fordította Morvacsik Gy. Budapest.
- Dawson 1980 = Dawson, Ch. (ed.): *Mission to Asia*. Medieval Academy Reprints for Teaching 8. Toronto–Buffalo–London.
- de Goeje 1870 = *Kitāb al-Masālik wa l-mamālik by Abū Ishāq al-Iṣṭakhrī. Viae Regnorum. Descriptio ditionis Moslemicae*. Ed. de Goeje, M.J. BGA 2. Lugduni Batavorum.
- de Goeje 1894 = *al-Mas‘ūdī’s Kitāb al-tanbīh wa’l-ishrāf*. Ed. de Goeje, M.J. BGA 8. Lugduni-Batavorum.
- de Wailly–Evans 1938 = de Wailly, N.–Evans, J. (trad. and ed.) Jean Sire de Joinville: *The History of St. Louis*. London–New York–Toronto.
- Dienes 1978 = Dienes I.: Opponensi vélemények Bálint Csanád Dél-Magyarország a X. században c. kandidátusi értekezéséről. *ArchÉrt* 105, 107–129.
- Doberdói Breit 1929 = Doberdói Breit J.: A hódító hadjáratok és a keleti háborúk időszaka (1077–1235-ig). In: *A magyar nemzet hadtörténelme*. IV. rész. Budapest.
- Éri 1956 = Éri I.: Adatok a kígyópusztai csat értékeléséhez. *FolArch* 8, 137–151.
- Éry 1968 = Éry K.: Reconstruction on the Tenth Century Population of Sárbogárd on the Basis of Archaeological and Anthropological Data. *Alba Regia* 8–9, 93–147.

- Éry 2004 = Éry K.: Perkáta középkori magyar és kun népességének embertani jellemzői. In: Hatházi 2004, 257–310.
- Fedorov-Davydov 1966 = Федоров-Давыдов Г.А.: *Кочевники Восточной Европы под властью золотоордынских ханов. Археологические памятники*. Москва.
- Fedorov-Davydov 1983 = Fedorov-Davydov G. A.: *Az Aranyhorda földjén*. Budapest.
- Fettich 1937 = Fettich N.: *A honfoglaló magyarság fémművészete. Die Metallkunst der landnehmenden Ungarn*. Archeologia Hungarica 21. Budapest.
- Fodor 1975 = Fodor I.: Cserépüstjeink származása. *ArchÉrt* 102, 250–264.
- Fodor 1976 = Fodor I.: Az osztrogozszki lelet. *Cumania* 4, 255–263.
- Fodor 1977a = Fodor I.: Bolgár-török jövevényszavaink és a régészet. In: *Magyar őstörténeti tanulmányok*. Szerk.: Bartha A.–Czeglédy K.–Róna-Tas A. Budapest, 79–114.
- Fodor 1977b = Fodor I.: Der Ursprung der in Ungarn gefundenen Tonkessel. *ActaArchHung* 29, 323–349.
- Fodor 1994 = Fodor I.: Leletek Magna Hungariától Etelközig. In: *Honfoglalás és régészet*. Szerk.: Kovács L. A honfoglalásról sok szemmel I. Szerk.: Györffy Gy. Budapest, 47–65.
- Fodor 1996 = *A honfoglaló magyarság. Kiállítási katalógus*. Szerk.: Fodor I., Révész L.–Wolf M.–M. Nepper I. közreműködésével. Budapest.
- Fodor 2001 = Fodor I.: Az államalapítás korának hadserege. In: *Az államalapítók 2000-ben*. Szerk.: Halmágyi P. Makói Múzeum Füzetei 98. Makó, 17–39.
- Fogas 2009 = Fogas O.: A gótikus feliratos csatok európai elterjedése. In: „Kun-kép”. *A magyarországi kunok hagyatéka. Tanulmányok Horváth Ferenc 60. születésnapja tiszteletére*. Szerk.: Rosta Sz. Kiskunfélegyháza, 147–174.
- Fonnesberg-Schmidt 2007 = Fonnesberg-Schmidt, I.: *The Popes and the Baltic Crusades, 1147–1254*. Leiden.
- Font 1991 = Font M.: II. András orosz politikája és hadjáratai. *Sz* 125/1–2, 107–144.
- Font 1996 = Font M.: *Magyarok a Kijevi Évkönyvben*. SZKK 11. Szeged.
- Font 2005 = Font M.: *Árpád-házi királyok és Rurikida fejedelmek*. SZKK 21. Szeged.
- Göckenjan 1972 = Göckenjan, H.: *Hilfsvölker und Grenzwächter im mittelalterlichen Ungarn*. Wiesbaden.

- Gömöri 2002 = Gömöri J.: *Castrum Sopron. Sopron vára és környéke az Árpád-korban*. Sopron.
- Gyárfás 1870–1885 = Gyárfás I.: *A jász-kúnok története*. I. köt.: Kecskemét 1870; II. köt.: Kecskemét 1873; III. köt.: Szolnok 1883; IV. köt.: Budapest 1885.
- Gyóni 1942 = Gyóni M.: *A paristrioni „államalakulatok” etnikai jellege. Archaizáló népnév és etnikai valóság Anna Komnene Alexiasában*. Budapest.
- Györffy 1940 = Györffy Gy.: *Besenyők és magyarok*. Különnyomat a Kőrösi-Csoma Archivum I. kiegészítő kötetéből. Karcag.
- Györffy 1963–1998 = Györffy Gy.: *Az Árpád-kori Magyarország történeti földrajza. Geographia historica Hungariae tempore stirpis Arpadianae*. Vol. I–IV. Budapest.
- Györffy 1986 = *Julianus barát és napkelet fölfedezése*. Vál., a bev. tanulmányt és a jegyzeteket írta Györffy Gy. Ford. Györffy Gy.–Gy. Ruitz I. Budapest.
- Györffy 1987² = Györffy Gy.: A magyar állam megszilárdulása. In: *Magyarország története. Előzmények és magyar történet 1242-ig*. I/2. Főszerk.: Székely Gy. Szerk.: Bartha A. Budapest, 893–1006.
- Györffy 1990 = Györffy Gy.: Besenyők és magyarok. In: Györffy 1990c, 94–191.
- Györffy 1990a = Györffy, Gy.: A kipszaki kun társadalom a Codex Cumanicus alapján. In: Györffy 1990c, 242–273.
- Györffy 1990b = Györffy Gy.: A magyarországi kun társadalom a 13–14. században (A kunok feudalizálódása). In: Györffy 1990c, 274–304.
- Györffy 1990c = Györffy Gy.: *A magyarság keleti elemei*. Budapest.
- Hampel 1876 = Hampel J.: A fehértói lelet. *ArchÉrt* (rég. sor.) 10, 160–161.
- Hampel 1880 = Hampel J.: A fehértói lelet. Magyarhoni régészeti lelőhelyek repertóriuma. *ArchÉrt* (rég. sor.) 13, 46–50.
- Hatházi 1988 = Hatházi G.: 14. századi ruhakorongpár Sárosváralján és viselet-történeti kapcsolatai. *ArchÉrt* 114, 106–120.
- Hatházi 1990 = Hatházi G.: Az Árpád-kori magyar hadszervezet nomád elemeinek kérdéséhez. A besenyők. *HK* 103/2, 21–60.
- Hatházi 1991 = Hatházi G.: A perkáti kun szállásteremtő. (Előzetes beszámoló az 1986–88. évi feltárásokról). *MFME* 1984–1985/2 (1991), 651–674.
- Hatházi 1994 = Hatházi G.: Sárszentágota és térsége története a kezdetektől a törökkor végéig. In: *Sárszentágota múltjából*. Szerk.: Erdős F. Sárszentágota, 12–49.

- Hatházi 1996 = Hatházi G.: Besenyők és kunok a Mezőföldön. In: *Zúduló sasok. Új honfoglalók – besenyők, kunok, jászok – a középkori Alföldön és a Mezőföldön*. Szerk.: Havassy P. Gyulai Katalógusok 2. Gyula, 37–56.
- Hatházi 1996a = Hatházi G.: A besenyő megtelepedés régészeti nyomai Fejér megyében. *Savaria* 22/3 (1992–1995) 223–248.
- Hatházi 1996b = Hatházi G.: Anmerkungen zur Frage der Verfestigung des kumanischen Siedlungsnetzes. In: *Verfestigung und Änderung der ethnischen Strukturen im pannonischen Raum im Spätmittelalter. Internationales Kulturhistorisches Symposium Mogersdorf 1994*, Band 25. Eisenstadt 1996, 27–40.
- Hatházi 2000 = Hatházi G.: Halas kun székközpont és magyar mezőváros a középkorban. In: *Kiskunhalas története I. Tanulmányok Kiskunhalasról a kezdetektől a török kor végéig*. Szerk.: Ö. Kovács J.–Szakál A. Kiskunhalas, 169–302.
- Hatházi 2004 = Hatházi G.: *A kunok régészeti emlékei a Kelet-Dunántúlon*. Opuscula Hungarica 5. Budapest.
- Hatházi 2005 = Hatházi G.: *Sírok, kincsek, rejtélyek. Híres középkori régészeti leletek Kiskunhalas környékén*. Halasi Albumok 7. Kiskunhalas.
- Hatházi 2005a = Hatházi G.: Régészeti adatok a Mezőföld Árpád-kori településtörténetéhez. In: *Az Intercisa Múzeum első 50 éve*. Szerk.: Keszi T. Dunaújváros, 103–122.
- Hatházi 2005b = Hatházi G.: A kun szállástemetők kutatásának néhány tanulsága. In: „...a halál árnyékának völgyében járok” *A középkori templom körüli temetők kutatása*. Szerk.: Ritoók Á.–Simonyi E. Opuscula Hungarica 6. Budapest, 103–108.
- Hatházi 2006 = Hatházi G.: A kun és jász székközpontok kérdéséhez. *Studia Caroliensia (Testis temporum, vita memoriae. Ünnepi tanulmányok Pálóczi Horváth András 65. születésnapjára)* 3–4, 111–146.
- Hatházi 2009 = Hatházi G.: A déli Kiskunság 14–15. századi kincsleletei és azok lehetséges kun vonatkozásai. In: „Kun-kép”. *A magyarországi kunok hagyatéka. Tanulmányok Horváth Ferenc 60. születésnapja tiszteletére*. Szerk.: Rosta Sz. Kiskunfélegyháza, 67–111.
- Hatházi–Kovács 2014 = Hatházi G.–Kovács L. O.: Árpád-kori falu és kun szállás Perkáta-Nyúli-dűlő lelőhelyen. Falu, templom és temetők. In: „Carmen miserabile” *A tatárjárás magyarországi emlékei. Tanulmányok Pálóczi Horváth András 70. születésnapja tiszteletére*. Szerk.: Rosta Sz.–Székely Gy. Kecskemét, 241–270.

- Hatházi–Szende 2003 = Hatházi G.–Szende K.: Népek és kultúrák a középkori Magyarországon. In: *Magyar régészet az ezredfordulón*. Főszerk.: Visy Zs. Felelős szerk.: Nagy M. Budapest, 388–397.
- Hegyi–Kocsis 2001 = Hegyi A.–Kocsis S. G.: Különleges fejlődési rendellenesség egy csengelei koponyán. In: Horváth 2001, 334–337.
- HKÍF = *A honfoglalás korának írott forrásai*. Szerk. Kristó Gy. Olajos T.–H. Tóth I.–Zimonyi I. közreműködésével. SzKK 7. Szeged, 1995.
- Hodinka 1913 = Hodinka A.: Kálmán királyunk 1099-iki perемыsli csatája. *HK*, 322–346, 524–544.
- Hodinka 1916 = Hodinka A.: *Az orosz évkönyvek magyar vonatkozásai*. „Az orosz évkönyvek teljes gyűjteménye” (Полное собрание русских летописей) köteteiből a M. Tud. Akadémia Történelmi Bizottságának megbízásából ford. Hodinka A. Budapest.
- Horváth 1978 = Horváth F.: Csengele középkori temploma. *MFME* 1976–77/1 (1978), 91–126.
- Horváth 2001 = Horváth F.: *A csengelei kunok ura és népe*. Budapest.
- Horváth 2003 = Horváth F.: Újabb kun vezéri sír leletei a Kiskunságból: Kiskunmajsa-Kuklis-tanya. *MFME – Studia Archaeologica* 9, 369–386.
- Hurmuzaki 1887 = Hurmuzaki, E.: *Documente privitoare la istoria Românilor*. I/1–2. București.
- Huszár 1948 = Huszár L.: Kiskunhalas-Alsóbodoglárpusztja. Éremleletek. A Magyar Történelmi Múzeum Éremtárában feldolgozott éremleletek. *Numizmatikai Közlemények* 46–47 (1947–1948), 54–55.
- Ivanov–Garustovič 1994 = Ivanov, V. A.–Garustovič, G. N.: The Result of the Statistical Analyses of Funeral Rites of the Nomads in the „Great Steppe Belt” in the 10th–11th Centuries and their Ethnic Interpretation. In: *The Archaeology of the Steppes: Methods and Strategies*. Papers from the International Symposium Held in Naples, 9–12 November 1992. Ed. by. Genito, B. Istituto universitario orientale, Dipartimento di Studi Asiatici. Series minor 44. Napoli, 573–589.
- Ivanov–Ivanova 2011 = Ivanov, V. A.–Ivanova M. I.: Geographical and Political Background of Medieval Nomads Settling in the Steppes of Eastern Europe. *Chronica* 11, 18–34.
- Jakó 1997 = Jakó Zs.: *Erdélyi okmánytár. Oklevelek, levelek és más írásos emlékek Erdély történetéhez*. I. 1023–1300. Budapest.
- Jerney 1851 = Jerney J.: *Keleti utazása a 'magyarok' őshelyeinek kinyomozása végett, 1844 és 1845*. Vol. I–II. Pest.

- KMTL = *Korai magyar történeti lexikon (9–14. század)*. Főszerk.: Kristó Gy. Szerk.: Engel P.–Makk F. Budapest.
- Káldy-Nagy 1985 = Káldy-Nagy Gy.: *A budai szandzsák 1546–1590. évi összeírásai. Demográfiai és gazdaságtörténeti adatok*. Budapest.
- Keller 2001 = Keller L.: Qipčaq, kuman, kun. Megjegyzések a polovecek önelnevezéséhez. In: *Nomád népvándorlások, magyar honfoglalás*. Szerk.: Felföldi Sz.–Sinkovics B. MÖK 15. Budapest, 138–147.
- Képes krónika = *Képes krónika. Chronicon Pictum*. I–II. Szerk.: Mezey L. Budapest, 1964.
- KK = *Képes krónika*. Ford. Bellus I. A kísérőtanulmányokat Dercsényi D.–Kristó Gy.–Csapodiné Gárdonyi K., a jegyzeteket Kristó Gy. írta. Budapest, 1986.
- Kirpičnikov 1973 = Кирпичников А. Н.: *Снаряжение всадника и верхового коня на Руси IX–XIII вв.* Археология СССР. Свод археологических источников Е1-36. Москва–Ленинград.
- Kiss 2000 = Kiss G.: *Vas megye 10–12. századi sír- és kincsleletei*. Magyarország honfoglalás kori és kora Árpád-kori sírleletei 2. Sorozatszerk.: Kovács L.–Révész L. Szombathely.
- Kocsis 2001 = Kocsis S. G.: Miről árulkodik őseink fogazata? In: Horváth 2001, 331–334.
- H. Kolba 1985 = H. Kolba, J.: Die Fragen der Chronologie der profanen Goldschmiedekunst in 14. Jahrhundert. *Alba Regia* 22, 51–56.
- Kordé 1990 = Kordé Z.: A magyarországi besenyők az Árpád-korban *AH* 90, 3–20.
- Kossányi 1924 = Kossányi B.: Az úzok és kománok történetéhez a XI–XII. században. *Sz* 58, 519–537.
- Kovács 1971 = Kovács L.: A Magyar Nemzeti Múzeum Fegyvertárának XI–XIV. századi csillag alakú buzogányai. *FolArch* 22, 165–181.
- Kovács 2004 = Kovács Sz.: A Német Lovagrend és a kunok közötti fegyveres hódítás és térítés. In: *Fegyveres nomádok, nomád fegyverek. III. Szegedi Steppetörténeti Konferencia Szeged, 2002. szeptember 9–10.* Szerk.: Balogh L.–Keller L. MÖK 21. Budapest, 139–150.
- Kovács 2005 = Ковач, С.: Экспансия западного христианства: миссия доминиканцев среди половцев (куманов). *Бюллетень (Newsletter). 12 Hungaro – Russica II. История и культура Евразийской степи. 2-й Сборник статей. Российских и венгерских востоковедов*. Москва, 52–73.

- Kovács 2013 = Kovács Sz.: A peremisli csata (1099). In: *Ábrándjaink kora: X. Nemzetközi Vámbéry Konferencia*. Szerk. Keller L. Duna-szerdahely, 104–117.
- Kovács 2014 = Kovács, Sz.: The Cuman Campaigns in 1091. *Золотоордынское обозрение. Golden Horde Review* № 1/3, 174–189.
- Kőhegyi 1972 = Kőhegyi M.: XIV. századi ezüstkincs Kelebiáról. *Cumania* 1, 205–213.
- Kőhegyi 1978 = Kőhegyi M.: Pál bán feleségének ékszerei. In: *Régészeti barangolások Magyarországon*. Szerk.: Szombathy V. Budapest, 275–296.
- Kőrösi 2006 = Kőrösi A.: Szentkirály (Bács-Kiskun megye) késő középkori falu 2. gödöröljának állatsont leletei. *Studia Caroliensia (Testis temporum, vita memoriae. Ünnepi tanulmányok Pálóczi Horváth András 65. születésnapjára)* 3–4, 353–382.
- Kralovánszky 1964 = Kralovánszky A.: Szarvasmarha-temetkezés a honfoglalás korából. *MMMK*, 171–184.
- Kralovánszky 1966 = Kralovánszky A.: Die landnahmezeitliche Rinderbestattung von Sárbogárd. *Alba Regia* 6–7 (1965–1966) 89–96.
- Kralovánszky 1985 = Kralovánszky A.: Honfoglaló őseink szarvasmarhakultusza. In: *Az őshazától a Kárpátokig*. Szerk.: Szombathy V. Budapest, 360–374.
- Kristó 1994 = Kristó Gy. (szerk.): *Kun László emlékezete*. SzKK 5. Szeged.
- Kristó–Makk–Szegegy 1973 = Kristó Gy.–Makk F.–Szegegy Gy.: Adatok „korai” helyneveink ismeretéhez. I. *AH* 44.
- Kurcz 1988 = Kurcz Á.: *Lovagi kultúra Magyarországon a 13–14. században*. Budapest.
- Kustár 2001 = Kustár Á.: Szemtől szemben a kun vezérrel. A plasztikus arc-rekonstrukció módszere. In: Horváth 2001, 337–340.
- Laszlovszky 1991 = Laszlovszky J.: Social Stratification and Material Culture in 10th–14th century Hungary. In: *Alltag und materielle Kultur im mittelalterlichen Ungarn*. Hrsg.: Kubinyi A.–Laszlovszky J. Krems, 32–67.
- László 1940 = László Gy.: Adatok a kunok tegezéséről. *Néprajzi Értesítő* 32, 51–59.
- László 1993 = László Gy.: *A Szent László-legenda középkori falképei*. Tájak–Korok–Múzeumok Könyvtára 4. Budapest.
- Latzkovits 1934 = Latzkovits L.: *Alberik világkrónikájának magyar adatai*. Forrástanulmány. Szeged.

- Ligeti 1986 = Ligeti L.: *A magyar nyelv török kapcsolatai a honfoglalás előtt és az Árpád-korban*. Budapest.
- Lihačev 1950 = *Повесть временных лет*. I–II. Подготовка текста Д.С. Лихачева, перевод Д.С. Лихачева и Б.А. Романова Статьи и комментарии Д.С. Лихачева. Под редакцией В.П. Адриановой–Переца. Москва–Ленинград.
- Lyublyanovics 2015 = Lyublyanovics K.: *The socio-economic integration of Cumans in medieval Hungary. An archaeozoological approach*. PhD-thesis, Central European University, Department of Medieval Studies, Budapest (Ms).
- Magyar Anjou Legendárium = *Magyar Anjou Legendárium*. Szerk.: Levárdy F. Budapest, 1973.
- Makkai 1936 = Makkai L.: *A milkói (kun) püspökség és népei*. Debrecen.
- Mándoky Kongur 1993 = Mándoky Kongur I.: *A kun nyelv magyarországi emlékei*. Karcag.
- Mándoky Kongur 2012 = Mándoky Kongur I.: *Kunok és magyarok*. Budapest.
- Marcsik 2001 = Marcsik A.: A csengelei sírok embertani vizsgálata. In: Horváth 2001, 326–331.
- Méri 1954 = Méri I.: Beszámoló a tiszalök-rázompusztai és türkeve-mórici ásatások eredményéről. II. *ArchÉrt* 81, 138–154.
- Mesterházy 1976 = Mesterházy K.: Az Ártánd-Zomlin pusztai uz sírlelet. *Debreceni Déri Múzeum Évkönyve* (1976) 69–79.
- de Meynard–de Courteille 1861–1877 = *Murūj al-dhahab wa ma ‘ādin al-jawhar. Les prairies d’or: texte et traduction*. Vol. I–IX. Par de Meynard, C.B.–de Courteille, A.P. Paris.
- Minorsky 1937 = *Ḥudūd al-‘Ālam. ‘The Regions of the World. ‘A Persian geography 372 A.H./982 A.D.* Trans. and explained by Minorsky, V. London.
- MGH SS = *Monumenta Germaniae Historica. Scriptorum*. I–, Ed. Pertz, G.H. Hannoverae, 1826–.
- MM 1987 = *Magyarországi művészet 1300–1470 körül*. I–II. Szerk.: Marosi E. Budapest.
- Mojzes 2001 = Mojzes L.: Rendellenességek a csengelei ló csontvázán. In: Horváth 2001, 348–349.
- Moravesik 1983 = Moravesik Gy.: *Byzantinoturcica*. II. *Sprachreste der Türkvölker in den Byzantinischen quellen*. Leiden.
- Móra 1906 = Móra F.: Ásatás a Szeged-öttömösi Anjou-kori temetőben. *ArchÉrt* 26, 18–27.
- Móra 1908 = Móra F.: Szeged vidéki leletekről. *ArchÉrt* 28, 361–371.

- Művészet* 1982 = *Művészet I. Lajos király korában (1342–1382)*. Kiállítási katalógus. Szerk.: Marosi E.–Tóth M.–Varga L. Székesfehérvár.
- Nagy 1893 = Nagy G.: A régi kunok temetkezése. *ArchÉrt* 13, 105–117.
- Nagy 1893a = Nagy G.: A székes-fehérvári magyar pogánykori lelet. *A Fejér Megyei és Székesfejérvár Városi Történelmi és Régészeti Egylet Évkönyve*. Székesfehérvár, 270–282.
- Nagy 1896 = Nagy G.: Hadtörténelmi emlékek az ezredéves kiállításon. *ArchÉrt* 16, 344–365.
- Nagy 1969 = Nagy Á.: Eger környéki és Tisza-vidéki besenyő települések a X–XI. században. (Kísérlet a magyarországi besenyők régészeti hagyatékának meghatározására). *Egri Múzeum Évkönyve* 7, 129–157.
- Németh 1953 = Németh J.: Wanderungen des mongolischen Wortes *nökiür* 'Genosse'. *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae* 3, 1–23.
- Nyerges 2003a = Nyerges É. Á.: *A szentkirályi kunok állattartása. A későközépkori kun falu, Szentkirály állattartása a „4–4a ház és beltelek” állatcsont leletei alapján*. MA-szakdolgozat. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Középkori Régészet Tanszék. Budapest (Ms).
- Nyerges 2003b = Nyerges É. Á.: Ethnic traditions in meat consumption and herding at a 16th century Cumanian settlement in the Great Hungarian Plain. In: *Behaviour Behind Bones: The Zooarchaeology of ritual, religion, status and identity*. Ed. by O'Day, S. J.–Van Neer, W.–Ervynck, A. Oxford, 262–270.
- Nyerges 2004 = Nyerges É. Á.: Nagytestű szarvasmarhák megjelenése egy késő középkori településen. In: *Momos III. Óskoros kutatók III. összefüvetelének konferenciakötete. Halottkultusz és temetkezés*. Szerk.: Ilon G. Szombathely, 527–543.
- Oberschall 1945 = B. Oberschall M.: A kiskunhalas-bodoglárpusztai középkori kincslelet. *Magyar Múzeum*, 13–21.
- Ódor 1999 = Ódor J. G.: Honfoglalás- és kora Árpád-kori soros temetők sírleleteinek katasztere Tolna megyében. *WMMÉ* 21, 151–173.
- Pais 1977 = *Anonymus: Gesta Hungarorum*. Béla király jegyzőjének könyve a magyarok cselekedeteiről. Pais D. fordítása. Budapest.
- Parádi 1963 = Parádi N.: Magyarországi pénzleletes középkori cserépedények. *ArchÉrt* 90, 205–248.
- Parádi 1990 = Parádi N.: Néhány szó a kiskunhalas-fehértói kincsleletről. *Cumania* 12, 71–80.

- Pálóczi Horváth 1969 = Pálóczi Horváth A.: A csólyosi kun sírlelet. *FolArch* 20, 107–134.
- Pálóczi Horváth 1974 = Pálóczi Horváth A.: A kunok megtelepedése Magyarországon. *ArchÉrt* 101, 244–259.
- Pálóczi Horváth 1976 = Pálóczi Horváth A.: A Lászlófalván 1969-74-ben végzett régészeti ásatások eredményei. *Cumania* 4, 275–309.
- Pálóczi Horváth 1982 = Pálóczi Horváth A.: Régészeti adatok a kunok viseletéhez. *ArchÉrt* 109, 89–107.
- Pálóczi Horváth 1985 = Pálóczi Horváth A.: A kunok feudalizálódása és a régészet. In: *Középkori régészetünk újabb eredményei és időszzerű feladatai*. Szerk.: Fodor I.–Selmeczi L. Budapest, 93–104.
- Pálóczi Horváth 1986a = Pálóczi Horváth A.: Régészeti és településtörténeti adatok a kunok letelepedéséhez. (Egy középkori kun falu, Szentkirály feltárásának eredményei). In: *Falvak, mezővárosok az Alföldön*. Szerk. Novák L.–Selmeczi L. Az Arany János Múzeum Közleményei IV. Nagykőrös, 215–236.
- Pálóczi Horváth 1986b = Pálóczi Horváth A.: Szállások, halmok, temetők. (Kisújszállás településtörténete az őskortól a török kor végéig). In: *Kisújszállás város története*. I. Szerk. Szabó L. Kisújszállás, 97–170, 181–202.
- Pálóczi Horváth 1987 = Pálóczi Horváth A.: Középkori településtörténeti kutatások a Nagykunságon. In: *A Jászkunság kutatása 1985*. Szerk.: Fazekas I.–Szabó L.–Sztrinkó I. Kecskemét–Szolnok, 11–28.
- Pálóczi Horváth 1989a = Pálóczi Horváth A.: *Pechenegs, Cumans, Iasians. Steppe peoples in Medieval Hungary*. Budapest.
- Pálóczi Horváth 1989b = Pálóczi Horváth A.: A Balota pusztai középkori sírlelet. *Cumania* 11, 95–148.
- Pálóczi Horváth 1989c = Pálóczi Horváth A.: *Besenyők, kunok, jászok*. Budapest.
- Pálóczi Horváth 1992 = Pálóczi Horváth A.: Túrkeve története a honfoglalástól a török idők végéig. In: *Túrkeve földje és népe*. I. Szerk. Örsi J. Túrkeve, 49–112.
- Pálóczi Horváth 1994 = Pálóczi Horváth A.: *Hagyományok, kapcsolatok és hatások a kunok régészeti kultúrájában*. Keleti örökségünk 2. Karcag.
- Pálóczi Horváth 1996 = Pálóczi Horváth A.: Élet egy középkori faluban. Szentkirály régészeti kutatásának eredményei. In: *Élet egy középkori faluban. 25 év régészeti kutatása a 900 éves Szentkirályon*. Szerk. Pálóczi Horváth A. Budapest, 7–28, 45–68.

- Pálóczi Horváth 1996a = Pálóczi Horváth A.: Nomád népek a kelet-európai steppén és a középkori Magyarországon. In: *Zúduló sasok. Új honfoglalók – besenyők, kunok, jászok – a középkori Alföldön és a Mezőföldön*. Kiállítási katalógus. Szerk.: Havassy P. Gyulai Katalógusok 2. Gyula, 7–36.
- Pálóczi Horváth 2000 = Pálóczi Horváth A.: Lakóház és telek rekonstrukciója Szentkirályon, egy alföldi későközépkori faluban I. In: *A középkori magyar agrárium. Tudományos ülésszak Ópusztaszeren*. Szerk.: Bende L.–Lőrinczy G. Ópusztaszer, 121–149.
- Pálóczi Horváth 2006 = Pálóczi Horváth A.: Az elpusztult késő középkori falvak morfológiai variációi. *Arrabona* 44/1, 357–390.
- Pálóczi Horváth 2013 = Pálóczi Horváth A.: A középkori alföldi lakóház és telek a szentkirályi ásatási eredmények alapján. In: *A Jászkunság kutatása 2012. Legújabb eredmények a Jászkunság régészeti, történeti, nyelvészeti és néprajzi kutatásában*. Szerk.: Mészáros M. Kiskunfélegyháza, 29–41.
- Pálóczi Horváth 2014 = Pálóczi Horváth A.: A kunok régészeti kutatásának néprajzi-művelődéstörténeti tanulságai. Ethnographic and cultural-historical relevance of the archaeological research of Cumans in Hungary. *Ethnographia* 125, 79–114.
- Pálóczi Horváth 2014a = Pálóczi Horváth A.: *Keleti népek a középkori Magyarországon. Besenyők, úzok, kunok és jászok művelődéstörténeti emlékei*. *Studia ad Archaeologiam Pasmaniensiae* 2. Szerk. Major B.–Türk A. Budapest–Piliscsaba.
- Pauler 1899 = Pauler Gy.: *A magyar nemzet története az Árpádházi királyok alatt*. I. Budapest (második javított kiadás).
- Pellat 1965–79 = al-Mas’udi, *Murudj adh-dhab wa-ma’adin al-djauhar*, ed. Ch.Pellat, 1-7, Beirut.
- Petkes 2006 = Petkes Zs.: 12. századi temetőrészlet Sárbogárd-Templom-dűlőből. *Alba Regia* 35, 93–124.
- Petkes 2007 = Petkes Zs.: Friedhofabschnitt aus dem XII. Jahrhundert in der sárbogárder Kirchensenke. *Alba Regia* 36, 89–125.
- Petkes 2012 = Petkes Zs.: Rúdablák a X–XII. századi Kárpát-medencében. In: *Hadak útján. A népvándorlás kor kutatóinak XIX. konferenciája*. Szerk.: Biró Sz. Győr-Moson-Sopron Megyei Múzeumok Igazgatósága Tanulmányok 3. 231–246.
- Pletneva 1958 = Плетнева С. А.: Печенеги, торки и половцы в южно-русских степях. Труды Волго-Донской археологической экспедиции. Том I. *Материалы и исследования по археологии Москвы* 62, 151–226.

- Pletneva 1973 = Плетнева С. А.: *Древности черных клобуков*. Археология СССР. Свод археологических источников. Е1-19. Москва.
- Pletneva 1981 = Плетнева С. А. (ред.): *Степи Евразии в эпоху средневековья*. Москва.
- Polgár 1999 = Polgár Sz.: Kötöny, kun fejedelem. In: *Tanulmányok a középkori magyar történelemről*. Az I. Mediavisztikai PhD-konferencia (Szeged, 1999. július 2.) előadásai. Szerk.: Homonnai S.–Piti F.–Tóth I. Szeged, 91–102.
- Priskin 2006 = Priskin K.: A csengelei kun vezér lovának genetikai vizsgálata. *FolArch* 52, 217–219.
- Rác 2011 = Rác A.: *Adatok a népnévvel alakult régi településnevek történetéhez*. A Magyar Névarchívum Kiadványai 19. Debrecen.
- Rásonyi 1931 = Rásonyi L.: „A honfoglaló magyarság kialakulása”-hoz. *Magyar Nyelv* 27, 314–316.
- Rásonyi 1981 = Rásonyi L.: *Hidak a Dunán. A régi török népek a Dunánál*. Budapest.
- Reinsch 1996 = *Anna Komnene: Alexias*. Übersetzt, eingeleitet und mit Anmerkungen versehen von Diether Roderich Reinsch. Cologne.
- Révész 1996 = Révész L.: *A karosi honfoglalás kori temetők. Régészeti adatok a Felső-Tisza-vidék X. századi történetéhez*. Magyarország honfoglalás kori és kora Árpád-kori sírleletei 1. Sorozatszerk.: Kovács L.–Révész L. Miskolc.
- Révész 2008 = Révész L.: *Heves megye 10–11. századi temetői*. Magyarország honfoglalás kori és kora Árpád-kori sírleletei 5. Sorozatszerk.: Kovács L.–Révész L. Budapest.
- Richard 1977 = Richard, J.: *La papauté et les missions d'orient au Moyen Age (XIIIe–XV siècles)*. Roma.
- Ritoók 1997a = Ritoók Á.: A magyarországi falusi templom körüli temetők feltárásának újabb eredményei. *FolArch* 46, 165–177.
- Ritoók 1997b = Ritoók Á.: Templom körüli temetők Árpád-kori sírjelei Magyarországon. *CommArchHung* 205–213.
- Ritoók 2004 = Ritoók Á.: Szempontok a magyarországi templom körüli temetők elemzéséhez. In: „*Es tu scholaris*”. *Ünnepi tanulmányok Kubinyi András 75. születésnapjára*. Szerk.: F. Romhányi B.–Grynaeus A.–Magyar K.–Végh A. Monumenta Historica Budapestiensia 13. Budapest, 115–123.
- Ritoók 2010 = Ritoók Á.: A templom körüli temetők régészeti kutatása. In: *A középkor és a kora újkor régészete Magyarországon*. Szerk.: Benkő E.–Kovács Gy. Budapest, 473–493.

- Róna-Tas–Berta 2011 = Róna-Tas, A.–Berta, Á.: *West Old Turkic. Turkic Loanwords in Hungarian*. With the assistance of Károly, L. I–II. *Turcologica* 84. Wiesbaden.
- Rosta 2009 = Rosta Sz.: Új eredmények a kunok Duna–Tisza közí szállásterületének kutatásában. In: „*Kun-kép*”. *A magyarországi kunok hagyatéka. Tanulmányok Horváth Ferenc 60. születésnapja tiszteletére*. Szerk. Rosta Sz. Kiskunfélegyháza, 175–216.
- Sárosi 2005 = Sárosi E.: Régészeti kutatások Bugac-Felsőmonostoron: Egy erősen rombolt lelőhely kutatásának módszertani tanulságai. In: „...a halál árnyékának völgyében járok.” *A középkori templom körüli temetők kutatása*. *Opuscula Hungarica* 6. Szerk.: Ritoók Á.–Simonyi E. Budapest, 233–238.
- Selmeczi 1974 = Selmeczi L.: Nomád települési struktúra a Nagykun-ságban (Orgondaszentmiklós 14–16. századi település ásatásának eredményei). In: *Paraszi társadalom és műveltség a 18–20. században*. I. Faluk. Szerk. Hofer T.–Kisbán E.–Kaposvári Gy. Budapest–Szolnok, 47–58.
- Selmeczi 1982 = Selmeczi L.: A magyarországi kunok temetkezése a XIII–XVI. században. In: *Néprajzi tanulmányok*. Szerk.: Balassa I.–Ujváry Z. A Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Közleményei 39. Debrecen, 725–737.
- Selmeczi 1988 = Selmeczi L.: A kunok nomadizmusának kérdése. *HOMÉ* 25–26 (1988), 177–188.
- Selmeczi 1992 = Selmeczi L.: *Régészeti-néprajzi tanulmányok a jászokról és a kunokról*. *Folklór és Etnográfia* 64. Debrecen.
- Selmeczi 1996 = Selmeczi L.: Régészeti ásatások a Nagykunságon. In: *Zúduló sasok. Új honfoglalók – besenyők, kunok, jászok – a középkori Alföldön és a Mezőföldön*. Szerk.: Havassy P. Gyulai Katalógusok 2. Gyula, 59–66.
- Selmeczi 2006 = Selmeczi L.: A karcag-orgondaszentmiklósi kun szállástemető első sírjának lehetséges értelmezése. *CommArchHung* 253–274.
- Selmeczi 2006a = Selmeczi L.: „...Istentül adattál édes szűz koronám”. Adatok a párta történetéhez a Kárpát-medencében. *Ethnographia* 117/1, 17–64.
- Selmeczi 2009 = Selmeczi L.: A karcag-orgondaszentmiklósi kun szállástemető régészeti kutatásának néhány tanulsága. In: „*Kun-kép*”. *A magyarországi kunok hagyatéka. Tanulmányok Horváth Ferenc 60. születésnapja tiszteletére*. Szerk.: Rosta Sz. Kiskunfélegyháza, 17–33.

- Selmecezi 2011 = Selmecezi L.: *Kötöny népe Magyarországon*. Karcag.
- Selmecezi 2014 = Selmecezi L.: A kunok és jászok régészeti-néprajzi megvilágításban. *Ethnographia* 125/1, 48–78.
- Senga 1988 = Senga T.: Béla királyfi bolgár, halicsi és osztrák hadjárataihoz. *Sz* 122, 36–51.
- Šafarik–Šulman 1954 = Šafarik, O.–Šulman, M.: Hinga. Srednjovekovna nekropola kod Subotice. /The medieval necropolis Hinga near Subotica./ *Rad vojvođanskih muzeja* 3, 5–55.
- Somhegyi 1996 = Somhegyi T.: Állattartás a középkori Szentkirályon. In: *Élet egy középkori faluban. 25 év régészeti kutatása a 900 éves Szentkirályon*. Szerk.: Pálóczi Horváth A. Budapest, 29–35.
- Somhegyi 1998 = Somhegyi T.: A húsfeldolgozás és -fogyasztás jelei a középkori Szentkirályon. *A Mezőgazdasági Múzeum Közleményei* 1995–1997, 9–20.
- Spinei 1982 = Spinei, V.: *Moldova în secolele XI–XIV*. București.
- Spinei 1985 = Spinei, V.: *Realități etnice și politice în Moldova Meridională în secolele X–XIII. Români și turanici*. Iași.
- Spinei 1999 = Spinei, V.: *Marile migrații din estul și sud-estul Europei în secolele IX–XIII*. Iași.
- Spinei 2003 = Spinei, V.: *The great migrations in the East and South East of Europe from the ninth to the thirteenth century*. Cluj-Napoca.
- Spinei 2008 = Spinei, V.: The Cuman Bishopric – Genesis and Evolution. In: *The other Europe in the Middle Ages. Avars, Bulgars, Khazars, and Cumans*. Ed. By. Curta, F. with the assistance of Kovalev, R. East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450. Vol. 2. Leiden–Boston, 413–456.
- Spinei 2009 = Spinei, V.: *The Romanians and the Turkic Nomads North of the Danube Delta from the Tenth to the Mid-Thirteenth Century*. Leiden–Boston.
- SRH I–II. = *Scriptores Rerum Hungaricarum tempore ducum regumque stirpis Arpadianae gestarum*. Edendo operi praefuit Emericus Szentpétery. Vol. I–II. Budapestini, 1937–1938. Reprint kiadás: Az utószót és bibliográfiát összeállította, valamint a Függelékben közölt írásokat az 1. kiadás anyagához illesztette és gondozta Szovák K. és Veszprémy L. Budapest 1999.
- Stanojev 1989 = Stanojev, N.: *Nekropole X–XV. veka u Vojvodini: 712 kataloških jedinica* Novi Sad.
- Szabadfalvi 1970 = Szabadfalvi J.: *Az extenzív állattenyésztés Magyarországon*. Műveltség és Hagyomány 12. Debrecen.

- Szabó 1938 = Szabó K.: *Az alföldi magyar nép művelődéstörténeti emlékei. Kulturgeschichtliche Denkmäler der Ungarischen Tiefebene. Bibliotheca Humanitatis Historica III.* Budapest.
- V. Székely 1999 = V. Székely Gy.: A kelebiai ezüstkincs sisakdíszes lemeze és heraldikai vonatkozásai. *Múzeumi kutatások Bács-Kiskun megyében* 1998. Kalocsa, 49–58.
- Széll 1940 = Széll M.: Elpusztult falvak, XI–XVI. századbéli régészeti leletek Szeged és Hódmezővásárhely határában. *DolgSzeg* 16, 159–180.
- Szentpétery–Borsa 1961 = *Az Árpád-házi királyok okleveleinek kritikai jegyzéke.* Szentpétery Imre kéziratának felhasználásával szerkesztette Borsa Iván. II/2–3. Budapest.
- Szücs 1993 = Szücs J.: *Az utolsó Árpádok.* Budapest.
- Takács 1986 = Takács M.: *Die arpadenzeitlichen Tonkessel im Karpatenbecken.* Varia Archaeologica Hungarica 1.
- Takács 1987 = Takács I.: Szentkirály középkori falu zoológiai leletei. *MMMK* 1986, 95–110.
- Takács–Kassai 1985 = Takács I.–Kassai M. K.: Miből éltek a kunok? *Élet és tudomány* 27, 853–854.
- Tálasí 1936 = Tálasí I.: *A Kiskunság népi állattartása.* Budapest.
- Terei–Horváth 2007 = Terei Gy.–Horváth A.: Az Árpád-kori Kána falu vasleletei II. *Budapest Régiségei* 41, 153–192.
- A magyarok krónikája = Thuróczy János: *A magyarok krónikája.* Ford. Horváth J. Budapest, 1978.
- Türk 2011 = Türk A.: *A magyar őstörténet és a szaltovói régészeti kultúrkör.* Doktori (PhD-) disszertáció. Szeged (Ms).
- Vasil’evskij 1908 = Васильевский, В.Г.: Византия и печенеги (1048–1094). In: *Труды Б.Г. Васильевского.* Том I. Санктпетербург. 1–175.
- Vörös 2000 = Vörös I.: Adatok az Árpád-kori állattartás történetéhez. In: *A középkori magyar agrárium. Tudományos ülészek Őpusztaszeren.* Szerk.: Bende L.–Lőrinczy G. Őpusztaszer, 71–120.
- Vörös 2001 = Vörös I.: Egy arab ló a középkori Magyarországon. In: Horváth 2001, 341–347.
- Vörös 2006 = Vörös I.: Ló az Árpád-kori Magyarországon. *FolArch* 52, 163–216.
- Wyngaert 1929 = *Sinica Franciscana. I. Itinera et relationes Fratrum Minorum saeculi XIII et XIV.* Collegit, ad fidem codicum redegit et adnotavit Anastasius van den Wyngaert. Quaracchi-Firenze.

- Wolf 2003 = Wolf M.: Földvárak a 11–13. századi Magyarországon.
In: *Magyar régészet az ezredfordulón*. Főszerk.: Visy Zs. Felelős
szerk.: Nagy M. Budapest, 328–333.
- Wolf 2004 = Wolf M.: Niellódíszes bronzcsat Edelény-Borsodról.
HOMÉ 43, 139–159.
- Wolf 2005 = Wolf M.: Ecclesia baptismalis, ecclesia parochialis. A borsodi ispánsági vár templomai. In: „...a halál árnyékának völgyében járok” *A középkori templom körüli temetők kutatása*. Szerk.: Ritoók Á.–Simonyi E. Opuscula Hungarica 6. Budapest, 132–139.
- Zsámbéky 1983 = Zsámbéky M.: XIV–XV. századi magyarországi kincsleletek. *Művészettörténeti Értesítő* 32, 105–128.

Rövidítés jegyzék

ActaArchHung = *Acta Archaeologica Academiae Scientiarum Hungaricae*

ArchÉrt = *Archaeologiai Értesítő*

AH = *Acta Universitatis Szegediensis – Acta Historica*

BGA = *Bibliotheca Geographorum Arabicorum*

CommArchHung = *Communicationes Archaeologicae Hungariae*

DolgSzeg = *Dolgozatok a Szegedi Tudományegyetem Régiségtudományi Intézetéből*

FolArch = *Folia Archaeologica*

HK = *Hadtörténelmi Közlemények*

HOMÉ = *A Herman Ottó Múzeum Évkönyve*

MFME = *A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve*

MMMK = *A Magyar Mezőgazdasági Múzeum Közleményei*

MÖK = *Magyar Őstörténeti Könyvtár*

PSRL = Полное собрание русских летописей. Лаврентьевская летопись. I. Ленинград: Издательство Академии Наук СССР. I–, 1926–.

Sz = *Századok*

SzKK = *Szegedi Középkortörténeti Könyvtár*

WMMÉ = *Wosinszky Mór Múzeum Évkönyve*